

Samenvatting

De wereldwijde verkondiging van het evangelie is altijd gebaseerd geweest op de Bijbelse boodschap dat Jezus Christus in de wereld is gekomen om zondaren te redden. In de kerkgeschiedenis heeft deze boodschap niet altijd de benodigde impulsen gegeven aan wereldwijde zending. Er zijn perioden in de kerkgeschiedenis geweest dat de Bijbel niet functioneerde als prikkel voor zending. Bovendien hebben niet alle pogingen om zending te bedrijven de Bijbel bewust de eerste plaats gegeven.

Dit onderzoek richt zich op een bijzondere zendingsleider uit de negentiende eeuw, J. Hudson Taylor, en bestudeert het gebruik van de Bijbel in zijn bediening en in de oprichting van de China Inland Mission (CIM). Om dit in het juiste perspectief te zien is het noodzakelijk een overzicht te geven van de plaats die de Bijbel innam in enkele bewegingen na de Reformatie die vooraf gingen aan Taylors tijd. Ook andere factoren die bijdroegen tot de bestudering van de Bijbel in de zending worden onderzocht voordat een nadere analyse wordt gegeven van hun specifieke invloed op Taylor. Deze omvatten o.a. het belang van Taylors opgroeien in het Methodisme en de later ontwikkelende 'Holiness beweging' in de algehele context van de invloeden van de Verlichting en het Romanticisme. De bijdragen van specieke personen als Andrew Jukes, George Müller, Karl Gützlaff en William C. Burns hebben invloed uitgeoefend op Taylor zijn werk.

Na de basis gelegd te hebben voor een evaluatie van Taylors gebruik van de Bijbel, gaat het onderzoek verder met een beschouwing van de invloed van de Bijbel op Taylors levensbeschouwing en spiritualiteit. Dit omvat een analyse van zijn gebruik en interpretatie van de Bijbel alsmede van zijn hermeneutiek. Enkele van de belangrijkste punten van Taylors onderwijs zijn het gebedsleven, Gods trouw, de rust van het geloof, en het in Christus zijn. Na Taylors persoonlijke spiritualiteit beschreven te hebben, evalueert het onderzoek zijn werk als onderwijzer, verkondiger en evangelist om vervolgens zijn onderwijs te analyseren onder de hoofdrubrieken van de systematische theologie. Door zijn onderwijs zo te systematiseren is het mogelijk om inzicht te krijgen in hoe hij de Bijbel gebruikte in zijn dagelijkse leven en zijn wijdverspreide en rondreizende bediening. Geconcludeerd wordt dat Taylor een activistische zendeling was en geen systematisch theoloog.

Het voorlaatste hoofdstuk evalueert de plaats van de bijbel in de strategie van de CIM in haar eerste decennia vorming van enkele voorschriften en gebruiken van de CIM en behandelt belangrijke onderwerpen zoals de werving van nieuwe werkers, hun tewerkstelling en de financiën om hen te ondersteunen. Het onderzoekt het initiatief van Taylor en de door hem gestichte CIM om alleenstaande vrouwen aan te nemen en getrouwde vrouwen op dezelfde basis als hun echtgenoten in te zetten en te gebruiken in het pionierswerk in nieuwe werkgebieden in China. Hoewel Taylor meer gedreven werd door zijn levenservaring in China en andere praktische beweegredenen dan door een theologische visie, bleef de door hem gevoelde noodzaak om het evangelie aan heel China te prediken de paraplu waaronder de CIM haar werk ontwikkelde. Taylors gebruik van de Bijbel in zending leidt uiteindelijk tot zijn specifieke bijdrage aan de wereldwijde zending: het model van 'geloofszending' kwam voort uit het gedachtengoed van Taylor en werk van de CIM.

(Corrine Vlastuin)